

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾****w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego**

Na podstawie art. 18 ust. 1d ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanych dalej "materiałami wybuchowymi", w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej innej niż określona w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanej dalej "ustawą";
- 2) wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące prowadzenia prac, o których mowa w pkt 1.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) stosowaniu materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych - należy przez to rozumieć procesy technologiczne, w których materiały wybuchowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, są przetwarzane na produkty niebędące materiałami wybuchowymi, takie jak preparaty farmaceutyczne, preparaty kosmetyczne, lakiery, tworzywa sztuczne i tym podobne, a także procesy technologiczne wytwarzania przedmiotów ratowniczych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 2) prowadzeniu prac z użyciem materiałów wybuchowych - należy przez to rozumieć wszelkie prace związane z praktycznym wykorzystaniem energii wytwarzanej przy wybuchu lub spalaniu się materiału wybuchowego, prace związane ze stosowaniem materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych, o których mowa w pkt 1 oraz prace związane z oczyszczaniem terenów, o którym mowa w art. 3 pkt 18a ustawy.

§ 3. 1. Szczegółowe wymagania dotyczące pomieszczeń magazynowych i obiektów przeznaczonych do stacjonarnego przechowywania materiałów wybuchowych określają przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 24 ust. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm.³⁾).

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2019, z 2004 r. Nr 222, poz. 2249, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 214, poz. 1347 oraz z 2009 r. Nr 125, poz. 1036.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 222, poz. 2249, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 i Nr 184, poz. 1539,

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:

Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46

Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

2. Warunki przechowywania materiałów wybuchowych w tymczasowym magazynie poza terenem przedsiębiorstwa lub jednostki naukowej określają przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 21 ust. 4 ustawy.

§ 4. Prowadząc prace z użyciem materiałów wybuchowych należy:

- 1) przestrzegać ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z 2007 r. Nr 49, poz. 330 oraz z 2008 r. Nr 108, poz. 690);
- 2) zapewnić, aby prowadziły je osoby, które odbyły szkolenie i zdały egzamin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, w zakresie uprawniającym do zajmowania stanowisk, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 lipca 2005 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania osób mających dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 135, poz. 1140 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 160 i Nr 72, poz. 623);
- 3) zapewnić bezpośredni nadzór nad prowadzonymi pracami z użyciem materiałów wybuchowych przez osoby, które odbyły szkolenie i zdały egzamin, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy, w zakresie uprawniającym do zajmowania stanowisk, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia wymienionego w pkt 2;
- 4) dysponować dokumentacją techniczną i technologiczną prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych, dostosowaną do rodzaju przewidywanej pracy i uwzględniającą właściwości używanych materiałów wybuchowych;
- 5) dokonywać ocen i dokumentować ryzyka związane z prowadzeniem poszczególnych prac z użyciem materiałów wybuchowych, zweryfikować te oceny w przypadku wprowadzania zmian w sposobie użycia tych materiałów oraz stosować niezbędne środki zabezpieczające;
- 6) zapewnić:
 - a) bezpośrednią ochronę lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne obiektów i miejsc prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych chroniące przed dostępem osób postronnych i kradzieżą tych materiałów,
 - b) oznakowanie obiektów, pomieszczeń i miejsc prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych czytelnymi tablicami, informującymi o występujących w tych miejscach zagrożeniach wybuchem lub spalaniem materiałów wybuchowych,
 - c) bezpieczne przechowywanie materiałów wybuchowych.

§ 5. 1. Prace z użyciem materiałów wybuchowych prowadzi się zgodnie z opracowanymi i na bieżąco aktualizowanymi:

- 1) wykazami:
 - a) prac i stanowisk pracy wymagających nadzoru osób, o których mowa w § 4 pkt 3,
 - b) osób mających dostęp do materiałów wybuchowych wraz z określeniem zakresu ich obowiązków,
 - c) obiektów, pomieszczeń i terenów wymagających oznakowania informującego o występujących zagrożeniach podczas prowadzenia prac z użyciem materiałów

z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 235, poz. 1700, z 2008 r. Nr 180 poz. 1112 i Nr 214, poz. 1347 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 125, poz. 1036.

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:

Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46

Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

wybuchowych;

- 2) dokumentacją techniczną i technologiczną, o której mowa w § 4 pkt 4.
 2. Dokumentacja techniczna i technologiczna, o której mowa w § 4 pkt 4, zawiera w szczególności:
 - 1) opis:
 - a) środków technicznych i organizacyjnych prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych, zapewniających bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzi, mienia i środowiska oraz właściwe prowadzenie tych prac,
 - b) procesów technologicznych oraz procedur badawczych – w zależności od rodzaju prowadzonych prac z użyciem materiałów wybuchowych;
 - 2) instrukcje technologiczne, instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy, dokumentacje strzałowe oraz metryki strzałowe.
 3. Środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, określa się na podstawie wiedzy technicznej i praktycznej oraz wyników analizy zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego.

§ 6. 1. Prace z użyciem materiałów wybuchowych, które są publicznym pokazem pirotechnicznym o charakterze imprezy masowej, prowadzi się na podstawie dokumentacji organizacyjno-technicznej pokazu pirotechnicznego, zwanego dalej "pokazem".

2. Dokumentacja organizacyjno-techniczna pokazu zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie wykonawcy pokazu i jego siedziby;
- 2) wskazanie daty i czasu trwania pokazu;
- 3) imię i nazwisko osoby nadzorującej realizację pokazu;
- 4) oznaczenie masy netto wyrobów pirotechnicznych przewidzianych do odpalenia z podziałem na klasy i podklasy zgodnie z umową ADR, o której mowa w art. 3 pkt 16 ustawy;
- 5) określenie systemu odpalania ładunków pirotechnicznych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla tego systemu, w szczególności biorąc pod uwagę obiekty emitujące promieniowanie elektromagnetyczne, fale radiowe oraz możliwości wystąpienia prądów błądzących;
- 6) dane dotyczące systemu zabezpieczeń terenu pokazu od momentu dostarczenia wyrobów pirotechnicznych do zakończenia kontroli terenu po pokazie, o której mowa w pkt 7;
- 7) wykaz osób, o których mowa w § 5 pkt 1 lit. b, odpowiedzialnych za kontrolę terenu po zakończeniu pokazu i unieszkodliwienie niewypałów i niewybuchów pirotechnicznych;
- 8) sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń i sytuacji awaryjnych;
- 9) imię, nazwisko oraz podpis osoby opracowującej dokumentację organizacyjno-techniczną pokazu.

3. Do dokumentacji organizacyjno-technicznej pokazu dołącza się:

- 1) kopię dokumentów potwierdzających posiadanie przez osobę, o której mowa w ust. 2 pkt 3 uprawnień do zajmowania stanowisk, o których mowa w § 4 pkt 3;
- 2) kopię dokumentów potwierdzających posiadanie przez osobę, o której mowa w ust. 2 pkt 9 uprawnień do zajmowania stanowisk, o których mowa w § 4 pkt 2;
- 3) kopie pozwolenia upoważniającego wykonawcę do używania materiałów wybuchowych w zakresie prowadzenia pokazów pirotechnicznych lub koncesji, o której mowa w art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy.

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:

Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46

Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

4. Minimalne odległości usytuowania publiczności w stosunku do odpalanych ładunków pirotechnicznych na terenie pokazu określa załącznik do rozporządzenia.

§ 7. 1. Prace z użyciem materiałów wybuchowych polegające na oczyszczaniu terenów prowadzi się na podstawie dokumentacji organizacyjno-technicznej oczyszczania terenu.

2. Dokumentacja organizacyjno-techniczna oczyszczania terenu zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie wykonawcy oczyszczania terenu i jego siedzibę;
- 2) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia oczyszczania terenu;
- 3) imię i nazwisko osoby nadzorującej realizację oczyszczania terenu;
- 4) opis terenu przewidzianego do oczyszczania oraz terenów przyległych, w szczególności określający:
 - a) rodzaj terenu ze wskazaniem jego przeznaczenia,
 - b) rodzaje i rozmieszczenie na oczyszczanym terenie i terenach przyległych obiektów mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej, w których gromadzi się duża liczba ludzi, obiektów przemysłowych oraz innych obiektów z określeniem ich przeznaczenia, a także dróg publicznych,
 - c) sieć uzbrojenia oczyszczanego terenu;
- 5) harmonogram prac uwzględniający plany:
 - a) podziału oczyszczanego terenu na rejony oczyszczania,
 - b) oczyszczania poszczególnych rejonów oczyszczania,
 - c) niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
- 6) wskazanie lokalizacji oraz plan ochrony tymczasowego magazynu do przechowywania materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
- 7) wskazanie lokalizacji oraz plan ochrony tymczasowego magazynu do przechowywania materiałów wybuchowych stosowanych podczas wykonywania prac w zakresie oczyszczania terenu;
- 8) wskazanie miejsca niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
- 9) plan ochrony miejsc niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
- 10) plan kontroli skuteczności oczyszczenia terenu;
- 11) wykaz urządzeń stosowanych do wykrywania materiałów wybuchowych;
- 12) sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń i sytuacji awaryjnych;
- 13) imię i nazwisko osoby opracowującej dokumentację organizacyjno-techniczną oczyszczania terenu.

3. Do dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. b i c oraz pkt 6-10, należy dołączyć szkic oczyszczanego terenu uwzględniający rozmieszczenie opisanych w tych dokumentach elementów związanych z prowadzeniem prac w zakresie oczyszczania terenu.

4. Do dokumentacji organizacyjno-technicznej oczyszczania terenu należy dołączyć:

- 1) instrukcję pracy określającą warunki prowadzenia oczyszczania terenu;
- 2) instrukcję bezpieczeństwa i higieny pracy określającą wymogi bezpieczeństwa prowadzenia prac związanych z oczyszczaniem terenu;
- 3) instrukcję tymczasowego magazynowania materiałów wybuchowych stosowanych w procesie niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:

Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46

Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

- 4) instrukcję tymczasowego magazynowania materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
- 5) instrukcję sprawdzania skuteczności sprzętu do wykrywania w ziemi lub w wodach materiałów wybuchowych;
- 6) wykaz osób wykonujących prace przy oczyszczaniu terenu z określeniem zakresu ich obowiązków, w tym osób upoważnionych do klasyfikacji materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu do klas zagrożeń, o których mowa w § 11 ust. 1;
- 7) kopię dokumentów potwierdzających posiadanie przez osobę, o której mowa w ust. 2 pkt 3 uprawnień do zajmowania stanowisk, o których mowa w § 4 pkt 3;
- 8) kopię dokumentów potwierdzających posiadanie przez osobę, o której mowa w ust. 2 pkt 13 uprawnień do zajmowania stanowisk, o których mowa w § 4 pkt 2;
- 9) kopię pozwolenia upoważniającego wykonawcę do używania materiałów wybuchowych w zakresie oczyszczania terenów.

5. W instrukcjach pracy i instrukcjach bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, określa się stosowane przez przedsiębiorcę rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo prowadzenia prac związanych z oczyszczaniem terenu mające na celu:

- 1) eliminację lub ograniczenie oddziaływania na materiały wybuchowe znalezione podczas oczyszczania terenu bodźców mogących spowodować ich pobudzenie;
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa przechowywania materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu oraz ich przewozu z miejsca przechowywania do miejsca niszczenia;
- 3) ograniczenie:
 - a) do niezbędnego minimum, długości trasy przewozu materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
 - b) zasięgu oddziaływania fali uderzeniowej na otoczenie miejsca niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
 - c) rozrzutu odłamków w otoczeniu miejsca niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
 - d) zasięgu strefy termicznego oddziaływania produktów wybuchu wokół miejsca niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenu;
 - e) ilości emitowanych do otoczenia toksycznych lub szkodliwych produktów wybuchu.

§ 8. 1. Materiały wybuchowe znalezione podczas oczyszczania terenów, z uwagi na możliwość ich przemieszczania, zalicza się do jednej z następujących trzech klas zagrożeń:

- 1) I klasa zagrożeń – materiał wybuchowy wymagający zniszczenia w miejscu znalezienia;
- 2) II klasa zagrożeń – materiał wybuchowy wymagający zniszczenia w pobliżu miejsca znalezienia, który można podjąć, ale nie wolno przewozić;
- 3) III klasa zagrożeń – materiał wybuchowy, który można podjąć, przenieść, magazynować i przewozić do miejsca niszczenia.

2. Decyzję o zaklasyfikowaniu materiału wybuchowego znalezionego podczas oczyszczania terenu podejmuje pracownik, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 3, przed rozpoczęciem działań mających na celu ich zniszczenie lub unieszkodliwienie.

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:

Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46

Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

§ 9. Wymagania dotyczące procesów technologicznych, obiektów wykorzystywanych podczas realizacji tych procesów i ich wyposażenia, instalacji technologicznych, transportu wewnątrzzakładowego, dróg transportowych, elementów systemu kanalizacji ściekowej zagrożonych wybuchem lub spalaniem materiałów wybuchowych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej związanej ze stosowaniem materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych oraz obowiązek prowadzenia i aktualizowania dokumentacji w tym zakresie, określają przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji, transporcie wewnątrzzakładowym oraz obrocie materiałów wybuchowych, w tym wyrobów pirotechnicznych (Dz. U. Nr 163, poz. 1577).

§ 10. Sposób i warunki przeprowadzania oraz tryb postępowania w sprawach robót budowlanych wykonywanych z użyciem materiałów wybuchowych przy rozbiórce obiektu budowlanego określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie rozbiórek obiektów budowlanych wykonywanych metodą wybuchową (Dz. U. Nr 120, poz. 1135).

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 158, poz. 1328).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM
ZASTĘPCA DYREKTORA
BIURO PRAWNE
M. Szymanowska
Maria Szymanowska
RADCA PRAWNY
01.09.09

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:
Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46
Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Gospodarki z dnia 2009 r.
(poz.)

**MINIMALNE ODLEGŁOŚCI USYTUOWANIA PUBLICZNOŚCI W STOSUNKU DO
ODPALANYCH ŁADUNKÓW PIROTECHNICZNYCH NA TERENIE POKAZU
PIROTECHNICZNEGO**

Lp.	Rodzaj odpalanego wyrobu pirotechnicznego	Opis działania	Minimalna odległość od publiczności [m]
1	2	3	4
1.	Wyroby pirotechniki teatralnej oraz filmowej	Snopy lub kaskady iskier, napisy, dymy, itp.	Odległość ustala, w zależności od stopnia zagrożenia, wykonujący pokaz pirotechniczny
2.	Wyroby pirotechniki widowiskowej niewzlatujące, w szczególności fontanny, wulkany, wodospady, ognie bengalskie, słońca	Snopy lub kaskady iskier, napisy, dymy, itp.	30
3.	Bomby pirotechniczne kuliste (w tym wodne) bez efektu hukowo-błyskowego jako podstawowego. Moździerze	Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy. Podczas działania efekt rozpryskowy w postaci bukietu iskier.	1 x kaliber bomby w milimetrach, ale nie mniej niż 50 m
4.	Bomby pirotechniczne cylindryczne niezależnie od efektu i kuliste z efektem hukowo-błyskowym jako podstawowy	Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy. Podczas działania efekt hukowo-błyskowy.	1,2 x kaliber bomby w milimetrach, ale nie mniej niż 60 m
5.	Miny, bukiety pirotechniczne	Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy. Efekty snopu iskier w różnych układach, niewzlatujące w postaci zwartej bryły.	0,8 x kaliber wyrobu w milimetrach, ale nie mniej niż 40 m
6.	Rakiety i inne wyroby latające z napędem własnym (np. latające koła UFO)	Wyroby napędzane silnikiem pirotechnicznym ze stabilizatorem lub bez.	200 m w kierunku lotu rakiety, 125 m w pozostałych

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:
Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46
Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

		Podczas działania efekt hukowo-błyskowy lub rozpryskowy w postaci bukietu iskier.	kierunkach
7.	Baterie, wyrzutnie wielostrzałowe, rzymskie ognie o kalibrze do 60 mm. Wyrzutnie i rzymskie ognie o kalibrze powyżej 60 mm należy traktować w zależności od efektu jako bomby kuliste lub bukiety	Wyroby wielostrzałowe, w skład których wchodzi wiele rur połączonych układem odpalania. Podczas działania efekt hukowo-błyskowy lub rozpryskowy w postaci bukietu iskier.	50 dla kalibru pojedynczej wyrzutni 30 mm
			70 dla kalibru pojedynczej wyrzutni 31-60 mm

Objaśnienia:

1. Podane w powyższej tabeli wielkości wyliczono, przyjmując, iż strzelanie odbywa się pionowo lub z odchyleniem od pionu do 10°; nie uwzględniono wpływu wiatru; miejsce strzelania jest położone na tym samym poziomie co publiczność.
2. Przy określaniu minimalnej odległości od publiczności wyrobów niewymienionych w tabeli należy stosować wymagania dla wyrobów o podobnym działaniu i stwarzających podobne zagrożenie.
3. Wielkości podane w powyższej tabeli mają charakter orientacyjny, wyliczenie bezpiecznej odległości od miejsca odpalania wyrobów pirotechniki widowiskowej do publiczności każdorazowo wykonuje kierujący pokazem, uwzględniając warunki mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo konkretnego pokazu, w tym między innymi: odchylenie od pionu kierunku strzelania, wpływ wiatru bocznego, różnice poziomów pomiędzy miejscem odpalania wyrobów a miejscem zajmowanym przez publiczność.

Pracownik opracowujący merytorycznie sprawę:

Jan Szymanowski, tel. 022 693 58 46

Jolanta Korzun, tel. 022 693 58 66

UZASADNIENIE

W dniu 22 sierpnia 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym oraz ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz. U. Nr 125, poz. 1036) – dalej „ustawa zmieniająca”, regulująca między innymi kwestie związane z problematyką wykonywania działalności gospodarczej polegającej na oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych. W związku z art. 3 tej ustawy rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. *w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz.U. Nr 158, poz. 1328) – dalej „rozporządzenie”, wydane na podstawie art. 18 ust. 1d ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. *o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.¹⁾), obowiązywać będzie nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej, tj. do dnia 22 lutego 2009 r.

W związku z powyższym w Ministerstwie Gospodarki opracowano projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki *w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (dalej „projekt rozporządzenia”). Przepisy zawarte w tym projekcie, w ramach regulacji dotyczącej stosowania materiałów wybuchowych w:

- w procesach produkcyjnych (chodzi tu m.in. o wykorzystanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego np. nitrocelulozy do wytwarzania farb i lakierów),
 - poza górnictwem (w tym przypadku chodzi o m.in. rozbiórkę obiektów budowlanych metodą wybuchową, utwardzanie gruntów, wykonywanie pokazów pirotechnicznych),
- bazują na regulacji zawartej w obowiązującym obecnie rozporządzeniu.

Istotnym novum – wynikającym z konieczności uregulowania prowadzenia działalności polegającej, zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy zmieniającej na poszukiwaniu materiałów wybuchowych, wydobywaniu, zabezpieczeniu, zniszczeniu lub unieszkodliwieniu znalezionych materiałów wybuchowych na lądzie, wodach śródlądowych i obszarach morskich – jest więc określenie wymagań dotyczących wykonywania wskazanych wyżej prac, tj.:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2019, z 2004 r. Nr 222, poz. 2249, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 214, poz. 1347 oraz z 2009 r. Nr 125, poz. 1036.

1) zakresu sporządzanej przez przedsiębiorcę dokumentacji technicznej,

Zgodnie z proponowanymi zapisami dokumentacja ta powinna zawierać podstawowe dane dotyczące podmiotu wykonującego oczyszczanie terenu, kopie dokumentów zezwalających na prowadzenie działalności z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego wykorzystywanych w ramach oczyszczania terenów, opis oczyszczanego terenu z uwzględnieniem jego infrastruktury i uzbrojenia technicznego, opis czynności wykonywanych podczas oczyszczania terenu oraz plan i harmonogram prac z nim związanych. Ponadto przedmiotowa dokumentacja powinna zawierać opis urządzeń wykorzystywanych podczas oczyszczania terenu, ze szczególnym uwzględnieniem głębokości wykrywania materiałów wybuchowych.

2) sposobu klasyfikacji materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenów,

Materiały wybuchowe znalezione podczas oczyszczania terenów kwalifikowane będą w następujący sposób:

- I klasa zagrożeń – materiał wybuchowy wymagający zniszczenia w miejscu znalezienia,
- II klasa zagrożeń – materiał wybuchowy wymagający zniszczenia w pobliżu miejsca znalezienia, który można podjąć, ale nie wolno przewozić,
- III klasa zagrożeń – materiał wybuchowy, który można podjąć, przetransportować, magazynować i przewozić do miejsca niszczenia.

Kryterium proponowanej klasyfikacji jest możliwość przemieszczania tych materiałów.

3) wymogów bezpieczeństwa prowadzenia prac,

Służyć temu będzie między innymi zobligowanie przedsiębiorcy do stosowania rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie ryzyka związanego z możliwością przypadkowego pobudzenia, a w efekcie wybuchu materiału wybuchowego znalezionego podczas oczyszczania terenów oraz oddziaływaniem czynników rażących, takich jak fala uderzeniowa, fala sejsmiczna, rozlatujące się odłamki, wysoka temperatura oraz skażenie środowiska podczas unieszkodliwiania tych materiałów.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) notyfikacji podlegają akty prawne zawierające przepisy techniczne. Projektowana regulacja zawiera przepisy techniczne, zatem powinna być notyfikowana w Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) – zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą przekazania go do uzgodnień międzyresortowych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana regulacja

Projektowana regulacja oddziaływać będzie na podmioty wykonujące prace związane z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. Podkreślenia jednak wymaga, iż w porównaniu do obowiązującego obecnie rozporządzenia zmianie może ulec jedynie sytuacja:

- a) około 20 przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie oczyszczania terenów,
- b) 4 jednostek badawczo-rozwojowych, które mogą prowadzić działalność naukowo-badawczą z zakresu problematyki oczyszczania terenów.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych

Przygotowanie projektu rozporządzenia poprzedzono konsultacjami z podmiotami, które prowadzą działalność oraz prace badawczo-rozwojowe w zakresie oczyszczania terenów, a także zajmują się konstrukcją urządzeń służących do przechowywania materiałów wybuchowych i ich przewozu, w tym:

- Stowarzyszeniem Cywilnych Saperów we Wrocławiu,
- Firmą „Jakusz” Systemy zabezpieczeń bankowych w Kościerzynie,
- Instytutem Przemysłu Organicznego w Warszawie,
- Wojskowym Instytutem Technicznym Uzbrojenia w Zielonce.

W trakcie konsultacji stwierdzono, iż w szczególności należy uregulować następujące zagadnienia:

- sposób prowadzenia oczyszczania terenów przez przedsiębiorców,
- warunki bezpieczeństwa, jakie powinny być spełnione w trakcie oczyszczania terenów.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki z chwilą jego rozesłania do uzgodnień międzyresortowych.

3. Skutki wprowadzenia aktu normatywnego dla:

a) sektora finansów publicznych

Wejście w życie projektowanej regulacji nie pociągnie za sobą dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa ani budżetów samorządowych jednostek administracji.

b) rynku pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie przyczyni się do powstawania nowych miejsc pracy. Natomiast ulegną poprawie warunki bezpieczeństwa prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów.

c) konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości

Wprowadzenie nowych przepisów może wpłynąć na konkurencyjność przedsiębiorców zajmujących się oczyszczaniem terenów. Będzie to spowodowane

koniecznością spełnienia przez wspomnianych przedsiębiorców określonych wymagań dotyczących sprzętu technicznego służącego do przewozu materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenów (jednostkowy koszt zakupu przedmiotowego sprzętu może wynieść około 500 – 700 tys. PLN), a także sprzętu służącego do ich poszukiwania (którego jednostkowy koszt zakupu może wynieść około 50 – 60 tys. PLN). Dodatkowo, w sumie niewielkie, koszty wynikać będą także z eksploatacji zakupionego sprzętu.

d) sytuacji i rozwoju regionalnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje powstania nowych podmiotów gospodarczych, zwiększenia zatrudnienia ani pojawienia się nowych impulsów technologicznych. W związku z tym wejście w życie projektowanej regulacji nie przyczyni się do zmiany sytuacji i rozwoju regionalnego.

Przepisy rozporządzenia mogą ograniczyć – z uwagi na wymóg zawarty w proponowanym § 7 ust. 5 pkt 3 lit. e – emisję gazów cieplarnianych do środowiska naturalnego.

4. Źródła finansowania działań wynikających z wejścia w życie rozporządzenia

Koszty związane z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia zostaną poniesione przez przedsiębiorców, którzy będą zobligowani do zakupu odpowiedniego sprzętu służącego do poszukiwania materiałów wybuchowych oraz przewozu materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenów.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wymaga żadnych źródeł finansowania ze strony budżetu państwa.